

การสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผลแผนงานโครงการ
กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
www.kkpao.go.th

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ ข้อ ๒(๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดขอนแก่น ในการพัฒนาศักยภาพในระดับพื้นที่ โดยเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาหรือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันระดมความคิดเห็น จนเป็นฉันทามติร่วมกันในการรวมพลังขับเคลื่อนเพื่อให้การพัฒนาจังหวัดขอนแก่นสัมฤทธิ์ผลที่มุ่งหวังไว้ เช่นด้านการพัฒนาคน ต้องการให้คนเป็นคนดี มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม สังคมสันติสุข ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องการให้จังหวัดขอนแก่นมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ ต้องการเพิ่มผลผลิต ด้านสินค้าและการบริการ ฯลฯ เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรของรัฐรูปแบบหนึ่งมีหน้าที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้มีข้อมูลความต้องการของประชาชนในการพัฒนาและรับทราบสภาพปัญหาของประชาชน จึงได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืนตลอดไป

ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการ

กองแผนและงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สิงหาคม ๒๕๕๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่	
๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล	๑
ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล	๑
ขอบเขตการติดตามและประเมินผล	๑
ระเบียบวิธีการติดตามและประเมินผล	๒
นิยามคำศัพท์	๒
๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด	๓
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา	๘
แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน	๑๐
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	๑๒
๓ ระเบียบและวิธีการติดตามประเมินผล	
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	๑๔
เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล	๑๔
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๔
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๕
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๕
การนำเสนอ	๑๕
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๖
๕ สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ	๓๖
บรรณานุกรม	๔๐
ภาคผนวก	๔๑

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ ข้อ ๒ (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสมดุลและคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีพื้นที่ต้องดูแลทั้งจังหวัด รวมทั้งให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น มีบทบาทและอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านการจัดการระเบียบชุมชน/สังคมและด้านการวางแผนฯ ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้จัดทำโครงการสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

๑. เพื่อทราบปัญหาความต้องการของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
๒. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดระบบบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง
๓. เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่น

ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

๑. ทำให้ทราบความต้องการของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ว่าต้องการจะพัฒนาสิ่งใด
๒. นำผลจากการตรวจติดตามและประเมินผลโครงการ เป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้ส่วนราชการ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไปได้ทราบ

ขอบเขตการติดตามและประเมินผล

๑. ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๒๖ อำเภอ
๒. ในเชิงระยะเวลา คือ ทำการสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๗

ระเบียบการติดตามและประเมินผล

๑. ใช้ระเบียบการติดตาม ด้วยวิธีเชิงปริมาณ โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความต้องการและปัญหาของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นในการประเมิน

๒. ระเบียบสถิติที่ใช้ในการประเมิน ใช้เกณฑ์ความถี่ของคะแนน และจำนวนร้อยละในการเปรียบเทียบ โดยใช้โปรแกรมประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. **ประชากร** หมายถึง ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น รวม ๒๖ อำเภอ
๒. **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานครและการปกครองพิเศษเมืองพัทยา ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๓. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ระดับความพึงพอใจ ตามทัศนคติ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของประชากรที่ได้จากแบบสอบถามที่ทำการประเมินผลนี้
๔. **การพัฒนา** หมายถึง มีความเจริญ มีการเติบโต ความก้าวหน้า ความรุ่งเรือง มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
๕. **การมีส่วนร่วม** หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตั้งแต่การเสนอโครงการ ประโยชน์ที่ได้รับ การแสดงความคิดเห็น, การติดตามและประเมินผล
๖. **ปัญหา** หมายถึง สภาพที่เป็นจริงที่มีผลกระทบ เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นตามแบบสำรวจครั้งนี้
๗. **ความต้องการ** หมายถึง สิ่งที่ยากได้ อยากพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นตามแบบสำรวจในครั้งนี้
๘. **ความคิดเห็น** หมายถึง ความรู้สึก นึกคิด ที่แสดงออกมาในรูปแบบของปัญหาความต้องการและอื่นๆ ตามแบบสำรวจนี้

บทที่ ๒

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ในยุคของการเปลี่ยนแปลงจากประชาธิปไตยแบบตัวแทน เป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ที่กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมที่อยู่ในหลายๆ มาตรา จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน จากเดิมที่ผู้มีอำนาจจะโดยการแต่งตั้งหรือได้รับฉันทานุมัติจากประชาชนให้ไปทำการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น ระดับประเทศหรือในองค์กรต่างๆ การพัฒนาท้องถิ่น หรือพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องเข้าใจหลักของการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๒. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา
๓. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
๔. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบ เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ พระราชบัญญัตินี้มี ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยเรื่องเทศบาล และส่วนที่ ๒ ว่าด้วยเรื่องสภาจังหวัด การจัดตั้งสภาจังหวัดในครั้งแรกนี้ได้กำหนดให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนของตน เข้ามาเป็นสมาชิกโดยให้สมาชิกสภาจังหวัดมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาผู้ว่าราชการ จังหวัดต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๘๑ รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๑ เพื่อแยกกฎหมายเกี่ยวกับสภาจังหวัดโดยเฉพาะ โดยแยกออกมาต่างหากจากพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ จึงได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายขึ้นมาใหม่ คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๘ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร และกำหนดให้สภาจังหวัดซึ่งประชาชนเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสภาจังหวัดเป็นสภานิติบัญญัติ มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ของฝ่ายบริหาร และนอกจากนั้นยังมีอำนาจหน้าที่สอบถามการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนภูมิภาค ในจังหวัดด้วย บทบาทหน้าที่ที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดคือการพัฒนาท้องถิ่น ต่อมา พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับการแก้ไขปรับปรุง บทบาท อำนาจหน้าที่และโครงสร้างการบริหารงานใหม่จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้น ใหม่คือพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกครั้งจนถึง ปัจจุบัน

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

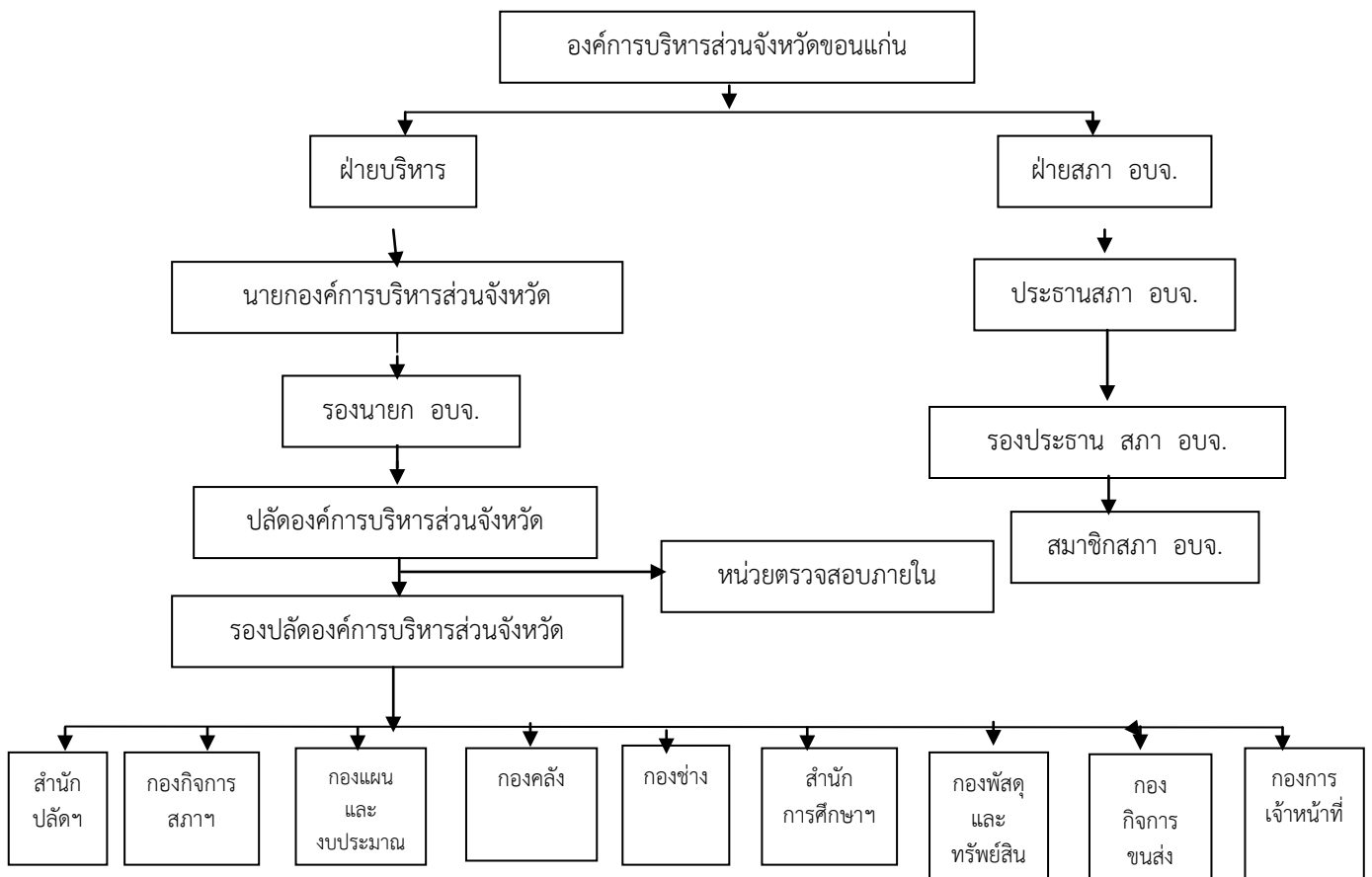
โครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้คือ

๑. ฝ่ายนิติบัญญัติ มาจากการเลือกตั้งในท้องถิ่น เรียกว่า “สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด” จากทุกอำเภอรวมกันทำหน้าที่ในสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อการออกข้อบัญญัติงบประมาณ การกำหนดนโยบาย การอนุมัติจัดทำแผนพัฒนาการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไป ตามมติของสภา สำหรับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมีได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรปีสุดท้ายที่มีการเลือกตั้ง คือ ในจังหวัดที่มีราษฎรไม่เกินห้าแสนคน มีได้ ๒๔ คน มีราษฎรตั้งแต่ห้าแสนคนไม่เกินหนึ่งล้านคน มีได้ ๓๐ คน มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งล้านคนไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนคน มีได้ ๓๖ คนมีราษฎรตั้งแต่

หนึ่งล้านห้าแสนคนไม่เกินสองล้านคน มีได้ ๔๒ คน และมีราษฎรตั้งแต่สองล้านคนขึ้นไป มีได้ ๔๘ คน ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ โดยจะอยู่ในวาระคราวละ ๔ ปี

๒. ฝ่ายบริหาร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัจจุบันมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๖ (เดิมมาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยกัน) และให้นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้ง รองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขึ้นเป็นคณะผู้บริหารสำหรับจำนวนที่จะแต่งตั้งได้นั้นให้ถือจำนวนสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเกณฑ์ คือ จังหวัดใดที่มีสมาชิกยี่สิบสี่คนหรือ สามสิบคน แต่งตั้งได้ ๒ คนจังหวัดใดที่มีสมาชิกสามสิบหกคนหรือสี่สิบสองคน แต่งตั้งได้ ๓ คน และจังหวัดใดที่มีสมาชิกสี่สิบแปดคน แต่งตั้งได้ ๔ คนตามลำดับ ซึ่งได้กำหนดไว้ตาม พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๕ ทั้งนี้ มีหน้าที่ในการบริหารงานตามภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล เพื่อความมั่นคงความสงบเรียบร้อย และประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

โครงสร้างและอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีข้าราชการองค์การบริหารส่วนขอนแก่น และอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำนวน ๘๖๒ คน แยกเป็น ข้าราชการ ๗๒๑ คน ลูกจ้างประจำ ๕๐ คน พนักงานจ้างผู้เชี่ยวชาญ ๓ คน พนักงานจ้างตามภารกิจ ๗๗ คน และพนักงานจ้างทั่วไป ๑๔ คน

ตารางแสดงอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ที่	ส่วนราชการ	จำนวนอัตรากำลัง				
		ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้างผู้เชี่ยวชาญ	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป
๑	สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	๓๒	๘	-	๑๗	๖
๒	กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	๙	-	-	๒	-
๓	กองแผนและงบประมาณ	๑๙	-	๑	๔	-
๔	กองคลัง	๒๖	๒	-	๑	๒
๕	กองช่าง	๖๑	๑๗	-	๗	๖
๖	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๒๒	-	๑	-	-
๗	กองกิจการขนส่ง	๑๐	๑	-	๒๑	-
๘	กองพัสดุและทรัพย์สิน	๑๖	-	-	๒	-
๙	หน่วยตรวจสอบภายใน	๓	-	-	-	-
๙	กองการเจ้าหน้าที่	๑๔	-	๑	๓	-
๑๐	โรงเรียน ๑๙ โรง	๕๐๙	๒๒	-	๑๗	-
	รวม	๗๒๑	๕๐	๓	๗๔	๑๔

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

กรอบนโยบายของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒)พ.ศ. ๒๕๔๒ บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ

ม.๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- ๑) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- ๒) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- ๓) สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- ๔) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- ๕) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- ๖) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ เฉพาะภายในเขตสภาพตำบล
- ๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๘) ทวี บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๙) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการท้องถิ่นที่อยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่น อื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑๐) จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้

ม.๑๗ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๒) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่น

๓) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

๔) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

๕) การคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖) การจัดการศึกษา

๗) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการพัฒนาท้องถิ่น

๙) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๑๐) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

๑๑) การกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลรวม

๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

๑๓) การจัดการและดูแลสถานียขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

๑๕) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ

๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

๑๗) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

๑๘) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

๑๙) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

๒๐) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ

๒๑) การขนส่งมวลชน และการวิศวกรรมจราจร

๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒๓) จัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

๒๔) จัดทำกิจกรรมไดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและ กิจกรรมนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๒๕) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนา ท้องถิ่น

๒๖) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

๒๗) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

๒๘) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒๙) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองที่ใหญ่ ที่ต้องดูแลและพัฒนาท้องถิ่นทั้งจังหวัดในทุก ๆ ด้าน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ที่บัญญัติหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์สุขของ ประชาชน อันจะทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีรายได้จากประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๑) หมวดภาษีอากร

(๑) ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ได้แก่

ก. น้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซล และน้ำมันที่คล้ายกับก๊าซปิโตรเลียม ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บได้ไม่เกินลิตร ละสิบสตางค์

ข. ออกรยาสูบ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บได้ในอัตรามวนละสิบสตางค์

ค. ค่าธรรมเนียมจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บได้

(๒) ท้องถิ่นมอบให้รัฐจัดเก็บ ได้แก่ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีมูลค่าเพิ่ม(ในส่วนที่เป็นของท้องถิ่น) ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ค่าภาคหลวงแร่ ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม

(๓) รัฐจัดเก็บแล้วมอบให้ทั้งจำนวน ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

๒) หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต

๓) หมวดรายได้จากทรัพย์สิน

๔) หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์

๕) พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

๖) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร จัดเก็บได้ในจังหวัดแล้วส่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละห้าของภาษีที่ จัดเก็บได้

๗) เงินอุดหนุน ซึ่งรัฐบาลต้องจัดสรรให้ในทุกปีงบประมาณ

รายการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีรายการได้แยกเป็นหมวดรายการ ดังนี้

- ๑) หมวดเงินเดือน
- ๒) หมวดค่าจ้างประจำ
- ๓) หมวดค่าตอบแทน
- ๔) หมวดค่าใช้สอย
- ๕) หมวดค่าวัสดุ
- ๖) หมวดค่าสาธารณูปโภค
- ๗) หมวดเงินอุดหนุน
- ๘) หมวดค่าครุภัณฑ์
- ๙) หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- ๑๐) หมวดรายการอื่นตามที่มีข้อผูกพัน หรือตามที่กฎหมายหรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะเห็นได้ว่าการปรับเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่เต็มรูปแบบ มีงบประมาณ รายได้เป็นของตนเอง ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง ข้าราชการที่ปฏิบัติงานเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมการลงทุน ค้ำครองดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาจารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพ มีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีสังคมที่ดี รู้จักการมีส่วนร่วม และเสียสละต่อส่วนรวม ตลอดจนมีจิตสำนึกต่อคุณประโยชน์ของประเทศชาติและพระมหากษัตริย์ คณะทำงานการติดตามและประเมินผลจึงได้ศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นแนวคิด เพื่อนำไปเป็นกรอบในการติดตามฯ

แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

ความหมาย ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของคำว่า “พัฒนา” ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้ให้ความหมายของคำว่า พัฒนา ว่า ทำให้เจริญ คือ ทำให้เติบโตได้ งอกงาม ทำให้งอกงามและมากขึ้น

สนรยา พลศรี (๒๕๔๗) ให้ความหมายของการพัฒนาว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (๒๕๓๙) ได้สรุปความคิดของนักพัฒนาว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงตามแผนหรือการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง นั่นคือ การพัฒนามิได้เป็นเรื่องธรรมชาติ หากเป็นความพยายามของมนุษย์ พยายามจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยกำหนดทิศทางหรือรายละเอียดไว้ล่วงหน้าว่าจะพัฒนาอะไร พัฒนาอย่างไร ช้าเร็วอย่างไร ใครจะเป็นผู้พัฒนา ผู้ได้รับการพัฒนา ดังนั้น เป้าหมายของการพัฒนาจึงอยู่ที่คน คนเป็นผู้ที่ถูกพัฒนา และรับผลของการพัฒนา มองคนเป็นกลุ่มหรืออยู่ในกลุ่ม ดังนั้นการพัฒนาคน จึงรวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมวัฒนธรรม เป้าหมายของการพัฒนาคน กลุ่มคน หรือสังคม คือ ความอยู่ดีกินดีด้านต่าง ๆ หรือสร้างพลังสังคมที่รวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองด้วย

ความหมายของคำว่า “การพัฒนา” นั้น ได้มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้ความหมายไว้ต่างจะได้นำมากล่าวเป็นตัวอย่างต่อไปคือ

รีดเดอร์ (Reeder, อ้างถึงใน โสภณ โสภณ, ๒๕๔๐ : ๑๕) ให้ความหมายของ“การพัฒนา” ว่า หมายถึงการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- ๑) ความแตกต่าง เช่น ปริมาณและคุณภาพของบริการข้อมูลและข่าวสาร ฐานะทางสังคม บทบาทและอาชีพ เป็นต้น
- ๒) การใช้ประโยชน์จากบริการที่มีอยู่และเพิ่มขึ้น
- ๓) มีเทคโนโลยีและความมีประสิทธิภาพกระจายทั่วทุกสังคม
- ๔) มีความเชื่อและความไม่เชื่อเช่นเป้าประสงค์ ความเชื่อพื้นฐาน ค่านิยม โอกาสและการสนับสนุน
- ๕) ทักษะคติ เช่น ระดับความพอใจ ความเป็นเอกภาพ ขวัญ และความพึงพอใจมากขึ้น
- ๖) มีพฤติกรรมเช่น ช่วยเหลือตนเอง มีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรมนุษย์ และมีความคิดริเริ่มมากขึ้น

วิวัฒนาการของแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาของมนุษย์ (ผู้นำและผู้ตาม) ที่ล้วนเกี่ยวข้องกับ ธรรมชาติ โดยเริ่มต้นจาก

๑. การพัฒนาในสภาพที่มนุษย์อยู่ภายใต้ อิทธิพลของธรรมชาติ และวิวัฒนาการมาเป็น
๒. การพัฒนาที่มนุษย์พยายามเอาชนะธรรมชาติ
๓. การพัฒนาที่มนุษย์เอาชนะธรรมชาติได้ และนำธรรมชาติมาใช้ประโยชน์

ทั้งหมดนี้เป็นการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น (better change) ช่วยเพิ่มอัตราเร่งในการทำกิจกรรมหรือการผลิตให้รวดเร็วขึ้น (better speed) และทำให้สภาพความเป็นอยู่ของ มนุษย์ดีขึ้น (better life) กว่าเดิมทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

ตัวแบบในการพัฒนาชุมชนชนบทสมบูรณ์แบบ

การพัฒนาชุมชนชนบทสมบูรณ์แบบ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงชุมชน ทั้งชุมชนตามแนวตั้ง และ ชุมชนแนวนอน จากสภาพไม่ถึงปรารถนาไปสู่สภาพที่ตั้งเป้าหมายไว้ ชุมชนมี ๒ ประเภท คือ ชุมชนชนบท และ ชุมชนเมือง ซึ่งทั้ง ๒ ชุมชนนี้ จะต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดของแต่ละชุมชน แต่ละชุมชนจะต้องมีโครงสร้างทาง สังคม เช่น ประชากร สถาบัน และองค์กรทางสังคมประเภทต่าง ๆ คือ การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา ศาสนา ครอบครัว นันทนาการ สาธารณสุข แต่ละสถาบันจะประกอบด้วย คน มีสถานภาพต่างกัน มีหน้าที่เฉพาะ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, ๒๕๓๙)

ดังนั้น การที่พัฒนาชนบทแบบสมบูรณ์ จึงหมายถึง การพัฒนาทุกด้านของโครงสร้างสังคม โดย การดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน เช่น กรพัฒนาด้านการเมือง สถานภาพ ได้แก่ นักการเมือง ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ หน้าที่ทางการเมือง คือ เพื่อปรับปรุงพัฒนาบทบาทหน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของโครงสร้าง การเมือง

การพัฒนาเศรษฐกิจ เป้าหมายหลักคือ การเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ของประชากรให้สูงขึ้นอย่างทั่วถึง เพิ่มงานอาชีพ และการทำงานให้ประชาชนได้มีงานทำมากขึ้น สามารถจะยกระดับการครองชีพให้สูงขึ้น

การพัฒนาการศึกษา บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในชนบทคือ เด็ก ผู้ใหญ่ ครู ผู้บริหารการศึกษา จะต้องยกฐานะของผู้เรียนวิชาการและวิชาชีพให้สูงขึ้น หน้าที่คือ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมีการปรับปรุง พัฒนา

การพัฒนาด้านสาธารณสุข เป้าหมายหลักคือ ความมีพลานามัยที่ดีของประชาชน มีชุมชนที่สะอาดถูก สุขลักษณะ ไม่บั่นทอนสุขภาพอนามัยของผู้อยู่อาศัย จึงควรรักษาและบำรุงสภาพแวดล้อม จัดให้มีสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ รักษาสิ่งแวดล้อมให้ดี

การพัฒนาสถาบันครอบครัว เป้าหมายหลักให้ทุกคนทั้งชายและหญิง ปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว เช่น พ่อแม่ ลูก มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความสามัคคีปรองดองกัน ให้เป็นครอบครัวที่มั่นคง อบอุ่น ควรอยู่บนรากฐานของเศรษฐกิจพอเพียง

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (๒๕๓๙) สรุปว่า หลักการพัฒนา คือ

๑. การช่วยตนเอง และพึ่งตนเอง
๒. การเริ่มจากสภาพที่เขาเป็นอยู่ กล่าวคือ เมื่อเขามีชีวิต มีความรู้ หรือฐานะอย่างไร ก็ให้เริ่มจากตรงนั้น แล้วจึงค่อย ๆ ปรับปรุงให้เปลี่ยนแปลงดีขึ้น
๓. การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพราะเป็นทรัพยากรที่อยู่ใกล้ตัวไม่ต้องใช้เวลาเสียค่าใช้จ่ายไปจัดหาจากข้างนอก
๔. การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น
๕. วัฒนธรรมและผู้นำท้องถิ่น จะทำให้มีความเป็นไทย อนุรักษ์มรดกที่เป็นวัฒนธรรมที่ดี ผู้นำท้องถิ่นที่โปร่งใส มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรจะได้สืบสานต่อไป
๖. ความมีประสิทธิภาพในการทำงานควรมีแผนงานและทำงานตามแผนงานนั้น ๆ และมีการติดตามประเมินผล แก้ไขสิ่งที่ปัญหา จะทำให้งานมีประสิทธิภาพ
๗. การประสานงาน ควรมีการประสานงานกับองค์กร หน่วยงานอื่น ๆ
๘. การทำงานเชิงรุก จะเป็นหลักการที่ดีของการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะทันต่อเหตุการณ์
๙. ความมีคุณธรรมและศิลปะ จะเป็นหลักการที่จะทำให้การพัฒนาชุมชนประสบผลดีได้
๑๐. การเชื่อมประสานด้านเวลา นักพัฒนาจะต้องคำนึงถึง สภาพในอดีตเชื่อมโยงกับอนาคต มองไปถึงกาลข้างหน้าด้วย จึงจะทำให้การพัฒนาบังเกิดผลดีได้

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation)

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ ที่มุ่งเน้นคนเป็นสำคัญมากกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจ ได้พยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบนลงล่าง (Top - down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom - up) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ โอคเลย์ (Oakley, ๑๙๘๔ : ๑๓) ได้กล่าวว่า แนวทางจากระดับล่างขึ้นบนนี้ เกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหาย (Missing ingredient) ในกระบวนการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้อธิบายและให้ความหมาย ปัจจัย ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน รูปแบบของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาไว้มากมายซึ่งผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้เท่าที่จำเป็นและสอดคล้องกับแนวทางการศึกษา ดังนี้

๑. ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุชาติ จักรพิสุทธิ์ (ออนไลน์ . ๒๕๔๗) ศึกษาเรื่องชุมชนกับการ มีส่วนร่วมจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการ เปิดโอกาสให้สังคม องค์กรต่างๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและ การรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้ง ส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผล ประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

๒. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้ง ค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้วัดเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม เกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วย ความสมัครใจ

จากแนวคิดและทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สามารถแยกประเด็นสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดขึ้นจาก เป้าหมายที่ต้องการ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี ความผูกพัน การเสริมแรง โอกาส ความสามารถ การสนับสนุน ความคาดหวังในสิ่งที่ต้องการ โดยมีพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของเหตุผล
๒. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของค่านิยม
๓. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของประเพณี
๔. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความผูกพัน ความเสน่หา

โดยสรุป การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งการเข้าให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นั้น ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในวิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

อภิญญา กังสนารักษ์(๒๕๔๔ : ๑๔ – ๑๕) ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการร่วมกันค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ
๒. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทาง การดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยาการที่จะใช้ในโครงการ
๓. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน
๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินการบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวกันก็ได้

อคิน รพีพัฒน์ (๒๕๔๗: ๔๙) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น ๔ ขั้นตอนคือ

๑. การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข
๒. การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา
๓. การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน
๔. การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ(ออนไลน์. ๒๕๔๗) ได้สรุปและนำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมใน ๒ ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ ๑ มีขั้นตอน ดังนี้

๑. การคิด
๒. การตัดสินใจ
๓. การวางแผน
๔. การลงมือปฏิบัติ

ลักษณะที่ ๒ มีขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดปัญหา
๒. การวางแผน
๓. การดำเนินงาน
๔. การประเมินผล
๕. การบำรุงรักษา และพัฒนาให้คงไว้

จากแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งหมดสรุปได้ว่า ขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมี ๖ ขั้นตอน ได้แก่

๑. การค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไข
๒. ตัดสินใจกำหนดความต้องการ
๓. ลำดับความสำคัญ
๔. วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากร
๕. วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากร
๖. ดำเนินงานตามโครงการ และ/หรือ สนับสนุนการดำเนินงาน
๗. ประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (๒๕๒๐: ๓) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะต่อสถานการณ์ภายนอก

สุชา จันทรเฒ (๒๕๔๒) กล่าวว่า ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลแต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเท่ากับทัศนคติ คนเราจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และความคิดเห็นจะเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (อ้างถึงใน สุพินดา วงษ์บุรี, ๒๕๔๗: ๑๐-๑๑) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกโดยการพูดหรือเขียนเกี่ยวกับทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมของบุคคลความคิดเห็นไม่เหมือน ทัศนคติตรงที่ไม่จำเป็นต้องแสดงความรู้สึก อารมณ์หรือการแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นคำพูดพร้อมเหตุผลที่บุคคลคิดขึ้นมา และถ้าไม่มีคนเห็นด้วยก็อาจเปลี่ยนคำพูดดังกล่าวได้ ดังนั้นบุคคลที่มีทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ถ้าไม่แสดงความคิดเห็นออกมา ก็จะไม่มีการโต้เถียงกับบุคคลนั้น มีทัศนคติความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

การวัดความคิดเห็น

วิเชียร เกตุสิงห์ (๒๕๔๑: ๙๔-๙๗) กล่าวว่า การใช้แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งแบ่งน้ำหนักของความคิดเห็นโดยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นทางปณิธาน

ความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบเวลา ผู้ตอบแบบสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก ๕ หรือ ๔ คำตอบ และให้คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ตามลำดับ

ประโยชน์ของความคิดเห็น

เบสท์ (อ้างถึงใน ดวงอุมา โสภา, ๒๕๕๑: ๒๔) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการสำรวจ ศึกษาความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดย คำพูด การเขียน การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ เพราะจะทำให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายอย่างแท้จริง

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีการติดตามและประเมินผล

ในการติดตามและประเมินผล โครงการสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประจำปี ๒๕๕๗ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้กำหนดหัวข้อและระเบียบการติดตามและประเมินผลโครงการดังต่อไปนี้

๑. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล
๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูล
๖. การนำเสนอ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ ประชากร(Population) คือ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทั้ง ๒๖ อำเภอ

๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง(Sampling) คือ ประชากรที่ได้จากการสุ่มโดยไม่เจาะจงว่าเป็นใคร ไม่กำหนดเพศ อายุ อาชีพ แต่ต้องเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทั้ง ๒๖ อำเภอ โดยการสุ่ม อำเภอละ ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ราย รวมแล้วไม่น้อยกว่า ๓,๙๐๐ ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆ แบบสอบถามมีทั้งหมด ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ส่วนที่ ๒ สภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D)

ส่วนที่ ๓ ความต้องการพัฒนาของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D)

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นอื่นๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เจ้าหน้าที่ ในการแจกแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างปลายปิดและปลายเปิดให้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทั้ง ๒๖ อำเภอ โดยได้แจกแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน ๑๐,๐๐๐ ชุด และเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนหลังเสร็จสิ้นโครงการ ในส่วนของคำถามปลายเปิด จัดเก็บข้อมูล ข้อคิดเห็นต่างๆ ของผู้เข้าร่วมโครงการโดยละเอียด

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลโครงการ ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – กันยายน ๒๕๕๗

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติแบบแจกแจงความถี่และร้อยละ ส่วนคำถามปลายเปิดและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงลึกในส่วนของคำถามปลายเปิด การแปลความหมายของข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ย โดยแบ่งคะแนนเฉลี่ยเป็น ๕ ระดับ สเกลคำถามมี ๕ ระดับ ดังนี้ มากที่สุด (๕) มาก (๔) ปานกลาง (๓) น้อย (๒) น้อยที่สุด (๑) การวัดเป็นช่วงสเกล ของลิเคิร์ต (Likert five rating scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕)

- ๕ หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับมาก
- ๓ หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับน้อยที่สุด

จากหลักการดังกล่าว สามารถแบ่งความหมายของระดับคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ ทิพยา กิจวิจารณ์ การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์(การวิจัยเชิงปริมาณ) ๒๕๕๑(หน้า ๑๒๓-๑๒๔ อ้างมาจากวาณี แสนมหาชัย) ดังนี้

<u>ระดับคะแนน</u>		<u>แปลผล</u>
๔.๒๑ – ๕.๐๐	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	ระดับความพึงพอใจ	มาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	ระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	ระดับความพึงพอใจ	น้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	ระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

การนำเสนอ

จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลในรูปแบบความถี่ร้อยละ เชงพรรณนา บทที่ ๔ ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ และแสดงรายละเอียดในประเด็นคำตอบต่างๆ ได้จากแบบสอบถามของประชากร ค่าสถิติที่ใช้จะเป็นค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และสรุปผลการติดตามในภาพรวม จะแสดงอยู่ในบทที่ ๕ แล้วรวบรวมเป็นรูปเล่มรายงานผู้บริหารและลงใน Website ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนและผู้สนใจทราบต่อไป

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒๖ อำเภอๆ ละ ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ราย จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ๔,๒๗๑ ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ในส่วนที่ ๑ ข้อมูลเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check list) วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ เป็นต้น
๒. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในส่วนที่ ๒ ระดับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
๓. วิเคราะห์ข้อมูลแสดงระดับความต้องการพัฒนาของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
๔. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามและประเมินผลการสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ได้แจกแบบสอบถามทั้งหมด ๑๐,๐๐๐ ชุด ได้รับคืนมา จำนวน ๔,๒๗๑ ชุด อ้างอิงจากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

ส่วนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ

อายุ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่

(n= ๔,๒๗๑)

ที่	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ			
	หญิง	๙๘๒	๒๒.๙๙
	ชาย	๓,๒๘๙	๗๗.๐๑
รวม		๔,๒๗๑	๑๐๐
๒. อายุ			
	ไม่เกิน ๒๐ ปี	๒๗	๐.๖๔
	๒๑ - ๓๐ ปี	๑๑๖	๒.๗๒
	๓๑ - ๔๐ ปี	๗๐๔	๑๖.๔๘
	๔๑ - ๕๐ ปี	๑,๗๙๓	๔๑.๙๘
	๕๑ - ๖๐ ปี	๑,๔๙๒	๓๔.๙๓
	๖๑ ปี ขึ้นไป	๑๓๙	๓.๒๕
รวม		๔,๒๗๑	๑๐๐
๓. ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	๑,๓๔๖	๓๑.๕๑
	มัธยมศึกษา	๒,๔๓๘	๕๗.๐๘
	ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา	๒๖๗	๖.๒๕
	ปริญญาตรี	๑๙๓	๔.๕๒
	สูงกว่าปริญญาตรี	๒๗	๐.๖๓
รวม		๔,๒๗๑	๑๐๐
๔. อาชีพ			
	ธุรกิจส่วนตัว	๓๖๒	๘.๔๘
	พนักงานเอกชน	๕๑	๑.๑๙
	ข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ	๕๖๙	๑๓.๓๒
	เกษตรกร	๓,๐๐๘	๗๐.๔๓
	รับจ้าง	๒๓๖	๕.๕๓
	อื่นๆ	๔๕	๑.๐๕
รวม		๔,๒๗๑	๑๐๐
๕. ที่อยู่			
	อำเภอกระนวน	๑๕๓	๓.๕๘
	อำเภอน้ำพอง	๑๗๑	๔.๐๐
	อำเภอคำสูง	๑๕๙	๓.๗๒
	อำเภออุบลรัตน์	๑๕๑	๓.๕๔
	อำเภอเขาสวนกวาง	๑๖๔	๓.๘๔

ที่	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	อำเภอเปือยน้อย	๑๗๒	๔.๐๓
	อำเภอหนองสองห้อง	๑๗๐	๓.๙๘
	อำเภอเวียงใหญ่	๑๗๗	๔.๑๔
	อำเภอเวียงน้อย	๑๖๙	๓.๙๖
	อำเภอภูเวียง	๑๘๒	๔.๒๖
	อำเภอเวียงเก่า	๑๕๒	๓.๕๖
	อำเภอหนองนาคำ	๑๕๘	๓.๗๐
	อำเภอภูผาม่าน	๑๖๖	๓.๘๙
	อำเภอสีชมพู	๑๗๒	๔.๐๓
	อำเภอชุมแพ	๑๖๗	๓.๙๑
	อำเภอพระยืน	๑๕๗	๓.๖๘
	อำเภอพล	๑๘๑	๔.๒๔
	อำเภอบ้านไผ่	๑๗๒	๔.๐๓
	อำเภอโนนศิลา	๑๕๕	๓.๖๓
	อำเภอบ้านแฮด	๑๕๖	๓.๖๕
	อำเภอโคกโพธิ์ไชย	๑๖๖	๓.๘๙
	อำเภอหนองเรือ	๑๕๘	๓.๗๐
	อำเภอมัญจาคีรี	๑๗๔	๔.๐๗
	อำเภอบ้านฝาง	๑๕๐	๓.๕๑
	อำเภอเมืองขอนแก่น	๑๖๑	๓.๗๗
รวม		๔,๒๗๑	๑๐๐

จากตาราง การสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รวม ๒๖ อำเภอ พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๗๑ คน เป็นหญิง ๙๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙๙ เป็นชาย ๓,๒๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๑ มีอายุอยู่ในช่วง ๔๑ - ๕๐ ปี มากที่สุด ๑,๗๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๘ รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๕๑- ๖๐ ปี ๑,๔๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙๓ ระดับการศึกษามากที่สุด มัธยมศึกษา ๒,๔๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐๘ รองลงมาประถมศึกษา ๑,๓๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๑ มีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ๓,๐๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๓ รองลงมา ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ๒๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๓

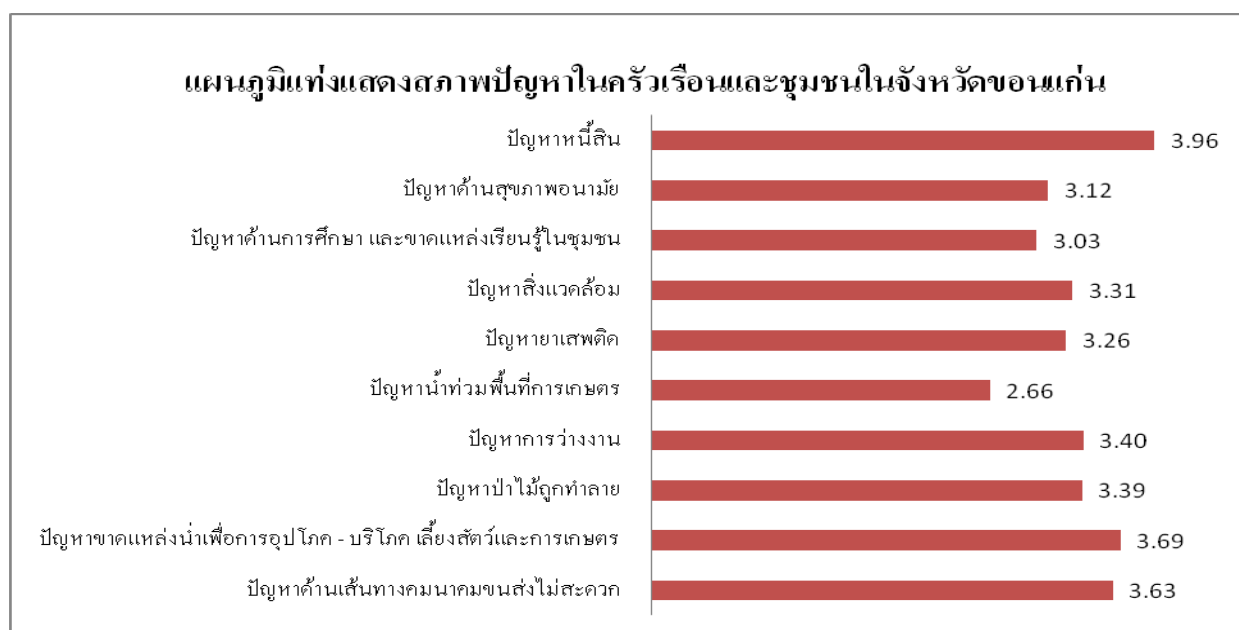
ส่วนที่ ๒ สภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชน

จากการสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๒๖ อำเภอ ได้สำรวจระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนที่ประสบในรอบปีที่ผ่านมา และสำรวจโครงการที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปี โดยแบ่งเขตสำรวจออกเป็น ๕ เขต ดังนี้

- เขต ๑ อำเภอกระนวน, อำเภอคำสูง, อำเภอน้ำพอง, อำเภอเขาสวนกวาง และอำเภออุบลรัตน์
 เขต ๒ อำเภอหนองสองห้อง, อำเภอแวงใหญ่, อำเภอแวงน้อย, อำเภอชนบท อำเภอเปือยน้อยและ
 อำเภอโคกโพธิ์ไชย
 เขต ๓ อำเภอภูเวียง, อำเภอเวียงเก่า, อำเภอหนองนาคำ, อำเภอสหัสขันธ์ และอำเภอภูผาม่าน
 เขต ๔ อำเภอบ้านไผ่, อำเภอพล, อำเภอโนนศิลา, อำเภอบ้านแฮด, อำเภอเมืองจตุรพักตรพิมาน
 เขต ๕ อำเภอเมืองขอนแก่น, อำเภอบ้านฝาง, อำเภอหนองเรือ, อำเภอพระยืนและอำเภอชุมแพ

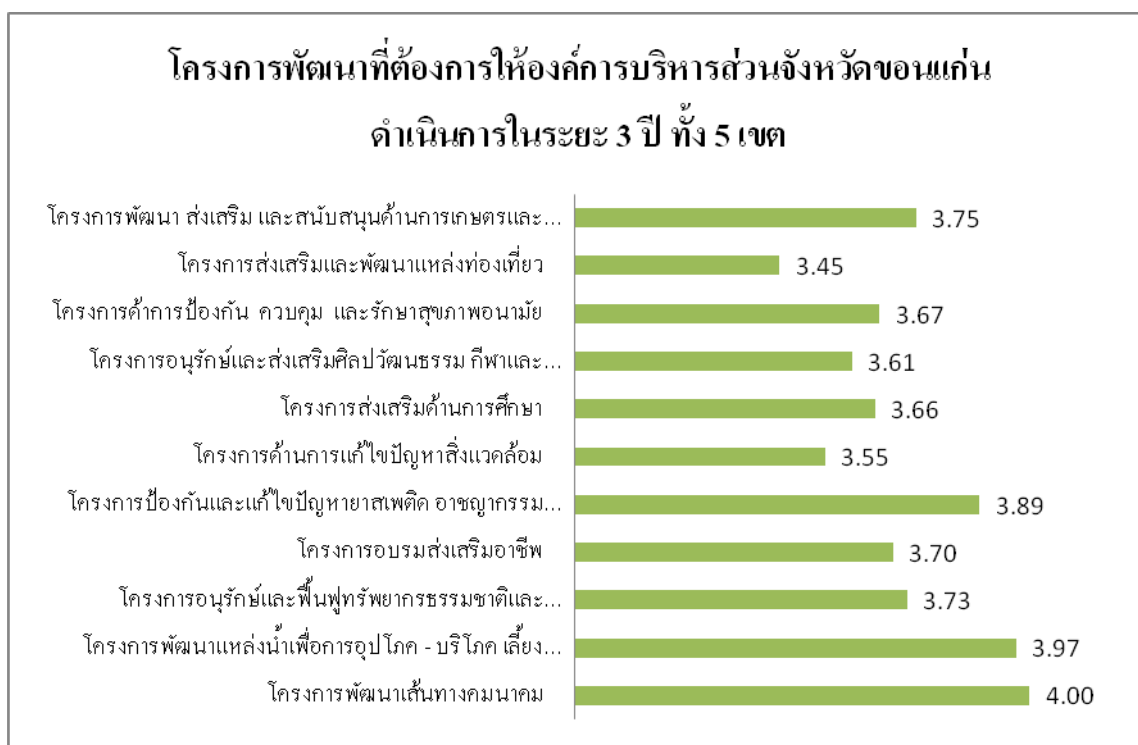
ภาพรวม แผนภูมิแท่งแสดงสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนในจังหวัดขอนแก่น ทั้ง ๕ เขต

จากการสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทั้ง ๒๖ อำเภอ มีระดับความคิดเห็นกับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชน ดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า สภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทั้ง ๕ เขต รวม ๒๖ อำเภอ ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาหนี้สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ รองลงมา ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๙ ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๓ ปัญหาการว่างงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๐ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๙ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๑ ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๖ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๒ ปัญหาทางการศึกษาและขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๓ ตามลำดับ และปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ๒.๖๖

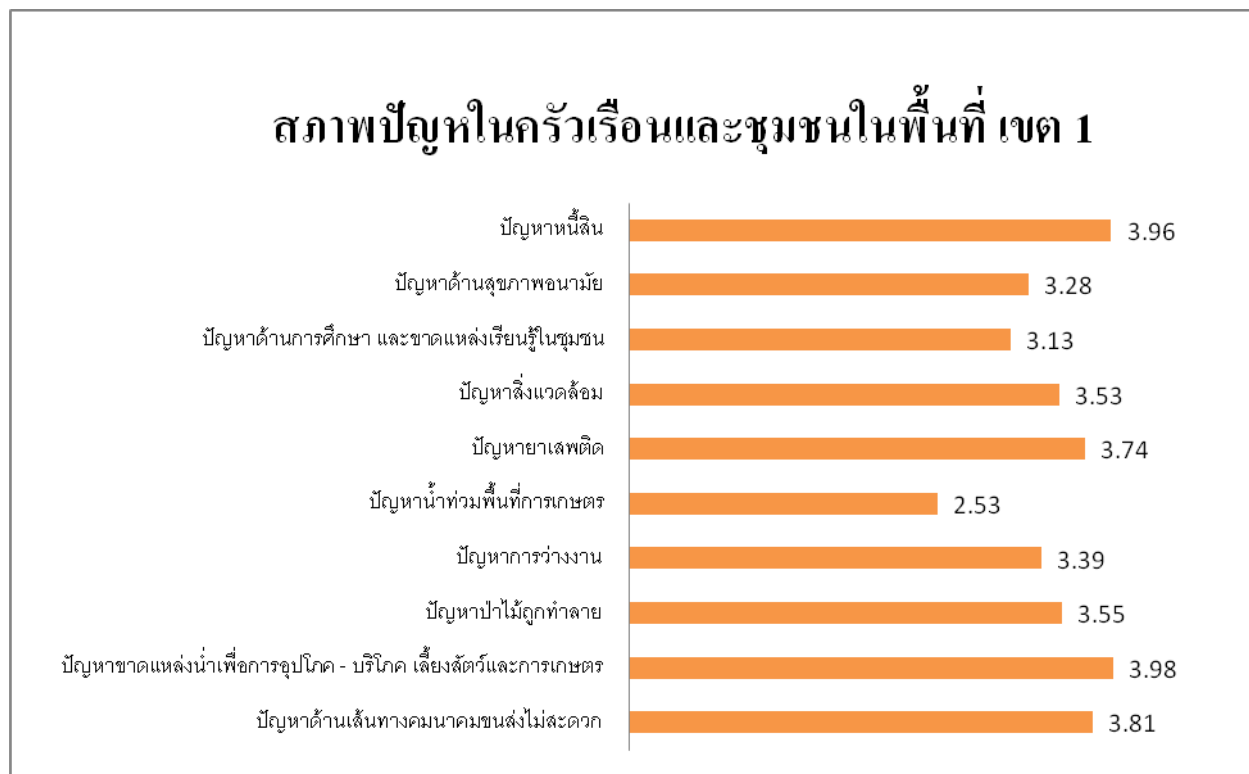
โครงการพัฒนาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปี ทั้ง ๕ เขต
ระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด
ขอนแก่นดำเนินการพัฒนาในระยะ ๓ ปี ทั้ง ๕ เขต รวม ๒๖ อำเภอ มีดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า ประชากรในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทั้ง ๕ เขต รวม ๒๖ อำเภอ ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปี ซึ่งโครงการที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ รองลงมา โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคเลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙ โครงการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๕ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓ โครงการอบรมส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ โครงการด้านการป้องกัน ควบคุม และรักษาสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๗ โครงการส่งเสริมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๖ โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑ โครงการด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ ตามลำดับ และ โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ๓.๔๕

แผนภูมิแท่งแสดงสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนในจังหวัดขอนแก่น เป็นรายเขต เขตที่ ๑ – ๕ แยกตามรายเขต ดังนี้

เขตที่ ๑ อำเภอกระนวน, อำเภอคำสูง, อำเภอน้ำพอง, อำเภอเขาสมบก และอำเภออุบลรัตน์
ระดับความคิดเห็นกับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนที่ประสบในรอบปีที่ผ่านมาผล
การประเมิน มีดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า สภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนในเขตพื้นที่ อำเภอกระนวน, อำเภอคำสูง, อำเภอน้ำพอง, อำเภอเขาสมบก และอำเภออุบลรัตน์ ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ รองลงมา ปัญหาหนี้สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ ปัญหาสุขภาพจิต อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๔ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่มีที่ทิ้งขยะน้ำเน่าเสีย ไม่มีระบบระบายน้ำ มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ ปัญหาด้านการว่างงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๙ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๘ ปัญหาด้านการศึกษาและขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๓ ตามลำดับ และปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๒.๕๓

โครงการพัฒนาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปีในพื้นที่เขต ๑

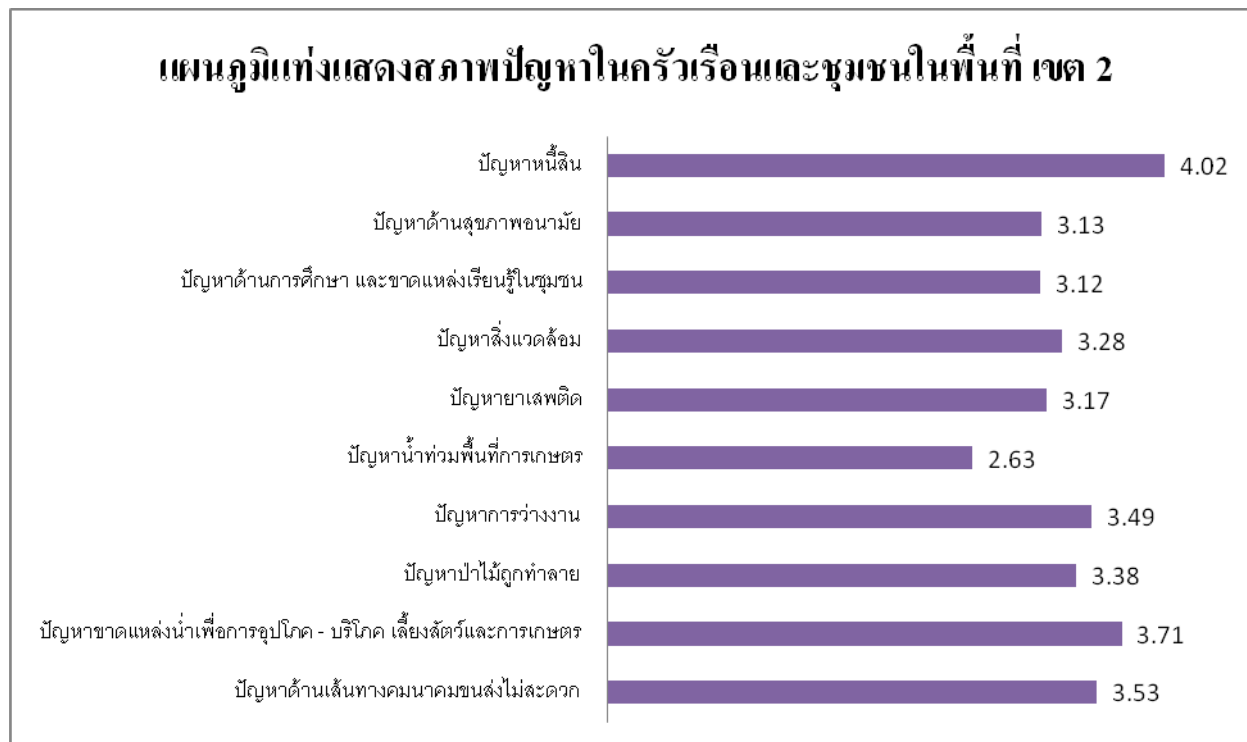
ระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการพัฒนาในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่ เขต ๑ มีดังนี้

จากแผนภูมิแท่งที่แสดง พบว่า ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอกระนวน, อำเภอคำสูง, อำเภอน้ำพอง, อำเภอเขาสวนกวาง และอำเภออุบลรัตน์ ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพัฒนามากที่สุดคือ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๘ รองลงมา โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ขนส่ง และโครงการด้านการป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๓ โครงการอบรมส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๖ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๖ โครงการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๙ โครงการด้านการป้องกันและควบคุมและรักษาสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๒ โครงการส่งเสริมด้านศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๙ โครงการด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๕ และโครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๓.๓๓

เขต ๒ อำเภอหนองสองห้อง, อำเภอเวียงใหญ่, อำเภอเวียงน้อย, อำเภอชนบท อำเภอเปือยน้อย และอำเภอโคกโพธิ์ไชย

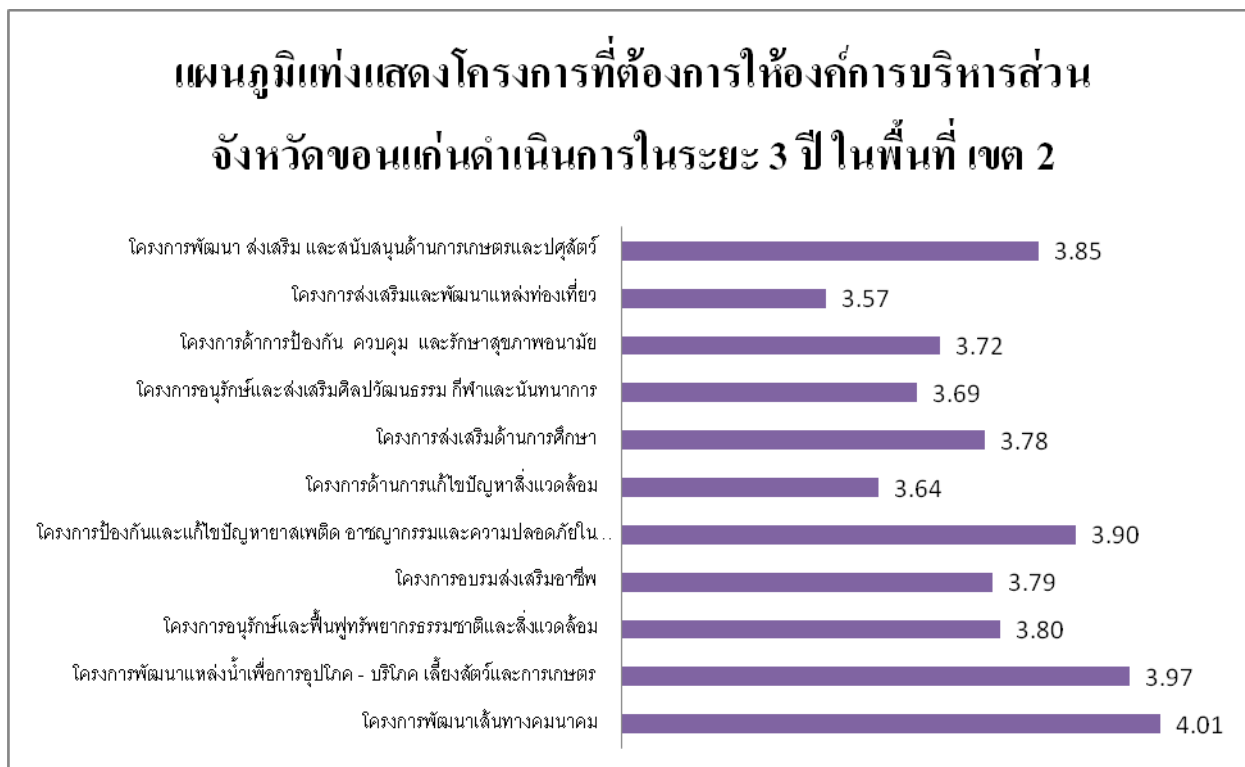
ระดับความคิดเห็นกับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชนที่ประสบในรอบปีที่ผ่านมา ผลการประเมิน มีดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า สภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนในเขตพื้นที่ อำเภอหนองสองห้อง, อำเภอเวียงใหญ่, อำเภอเวียงน้อย, อำเภอชนบท อำเภอเปือยน้อยและอำเภอโคกโพธิ์ไชย ประสบปัญหามากที่สุด คือ ปัญหาหนี้สิน มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๒ รองลงมา ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ ปัญหาการว่างงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๙ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๘ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่มีที่ทิ้งขยะ น้ำเน่าเสีย ไม่มีระบบระบายน้ำ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๘ ปัญหาภัยแล้ง อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๗ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๓ ปัญหาทางการศึกษา และขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๒ ตามลำดับ ปัญหาที่มีค่าน้อยที่สุด คือปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๒.๖๓

โครงการพัฒนาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปีในพื้นที่ เขต ๒

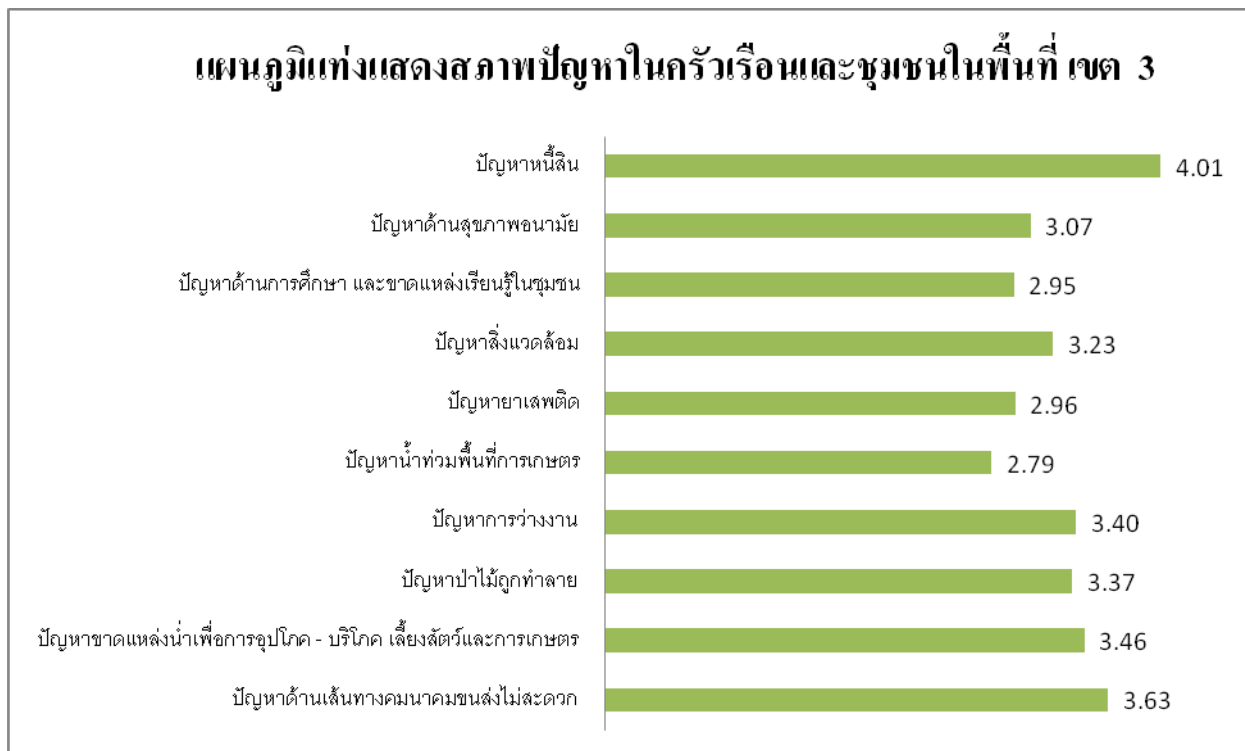
ระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการพัฒนาในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่ เขต ๒ มีดังนี้

จากแผนภูมิแท่งที่แสดง พบว่า ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอหนองสูงห้อง, อำเภอเวียงใหญ่, อำเภอเวียงน้อย, อำเภอชนบท อำเภอเปือยน้อยและอำเภอโคกโพธิ์ไชย ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพัฒนามากที่สุดคือ โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ รองลงมา โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสเปตติ อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๐ โครงการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๐ โครงการส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๙ โครงการส่งเสริมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๘ โครงการด้านการป้องกัน ควบคุมและรักษาสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๙ โครงการด้านการการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๔ ตามลำดับ และโครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๓.๕๗

เขต ๓ อำเภอกุเวียง, อำเภอเวียงเก่า, อำเภอหนองน้ำคำ, อำเภอสีชมพู และอำเภอกุพาม่าน

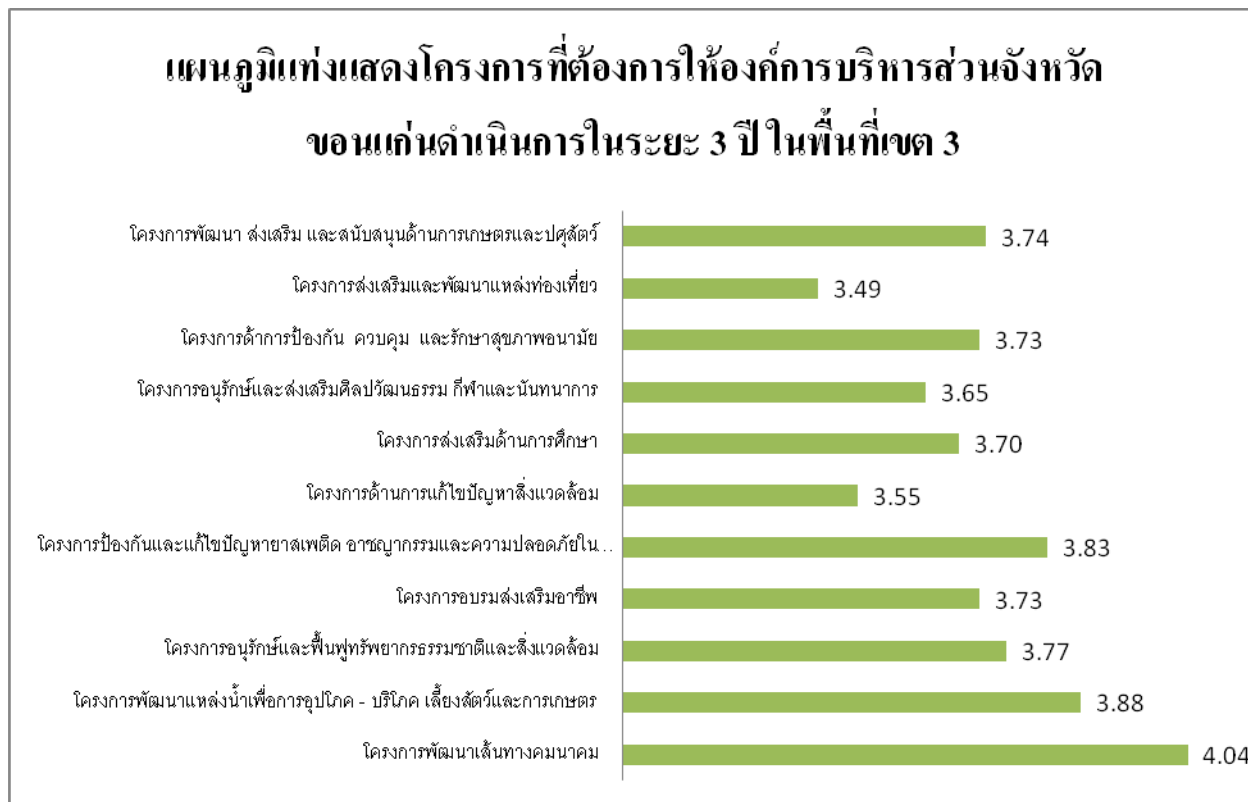
ระดับความคิดเห็นกับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชนที่ประสบในรอบปีที่ผ่านมา ผลการประเมิน มีดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า สภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนในเขตพื้นที่ อำเภอกุเวียง, อำเภอเวียงเก่า, อำเภอหนองน้ำคำ, อำเภอสีชมพู และอำเภอกุพาม่าน ประสบปัญหามากที่สุด คือ ปัญหาหนี้สิน มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ รองลงมา ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๓ ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖ ปัญหาการว่างงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๐ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๗ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๓ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๗ ปัญหาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๖ ปัญหาด้านการศึกษาและขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๕ ตามลำดับ ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๒.๗๙

โครงการพัฒนาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่เขต ๓

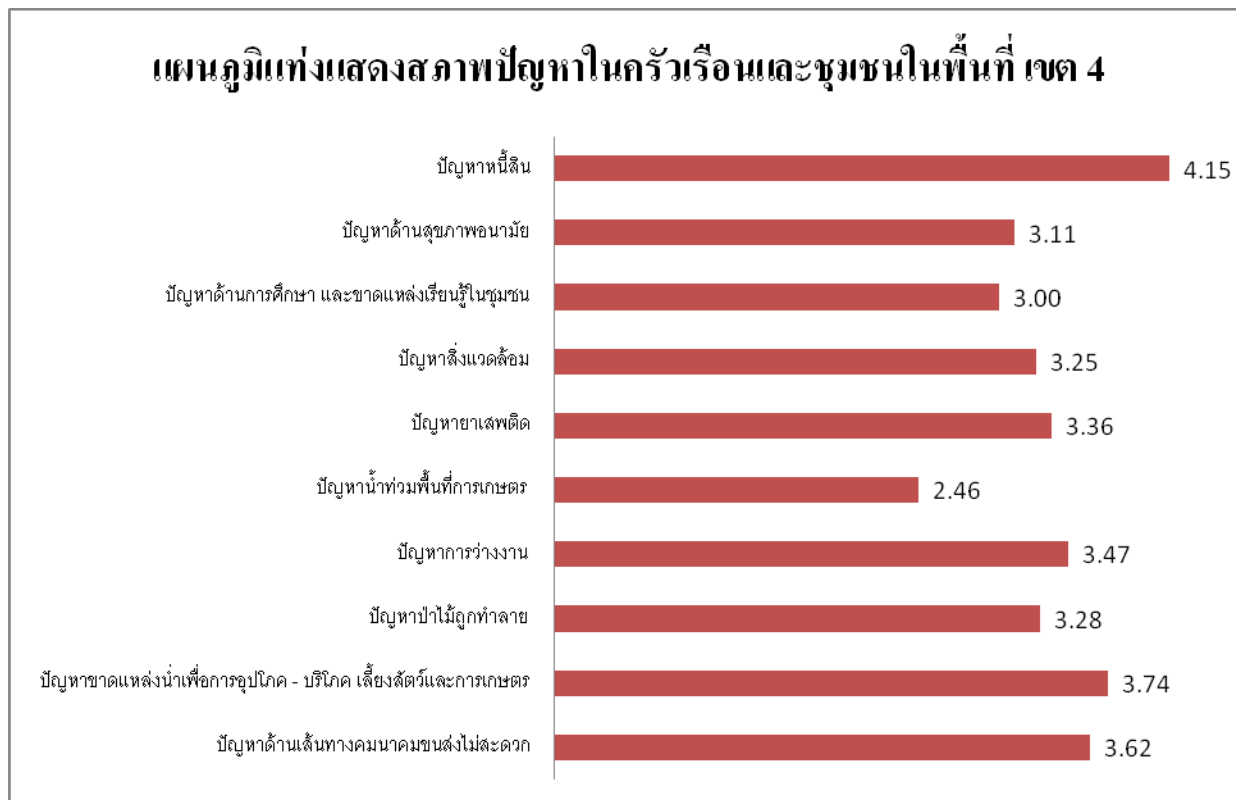
ระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการพัฒนาในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่ เขต ๓ มีดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอภูเวียง, อำเภอเวียงเก่า, อำเภอหนองนาคำ, อำเภอสีชมพู และอำเภอภูพาน ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพัฒนามากที่สุดคือ โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๔ รองลงมา โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย อาชญากรรมและความปลอดภัยในทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๓ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ โครงการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๔ โครงการด้านการป้องกัน ควบคุม และรักษาสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓ โครงการการอบรมส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓ โครงการส่งเสริมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๕ โครงการด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ ตามลำดับ โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๙

เขต ๔ อำเภอบ้านไผ่ , อำเภอพล , อำเภอโนนศิลา , อำเภอบ้านแฮด , อำเภอัญญาศรี

ระดับความคิดเห็นกับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชนที่ประสบในรอบปีที่ผ่านมา ผลการประเมิน มีดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอบ้านไผ่, อำเภอพล, อำเภอโนนศิลา, อำเภอบ้านแฮด, อำเภอัญญาศรี ประสบปัญหามากที่สุด คือ ปัญหาหนี้สิน มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๕ รองลงมา ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๔ ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๒ ปัญหาการว่างงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๗ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๖ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๘ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๕ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๑ ปัญหาด้านการศึกษาและขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๐ ตามลำดับ ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๒.๔๖

โครงการพัฒนาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่ เขต ๔

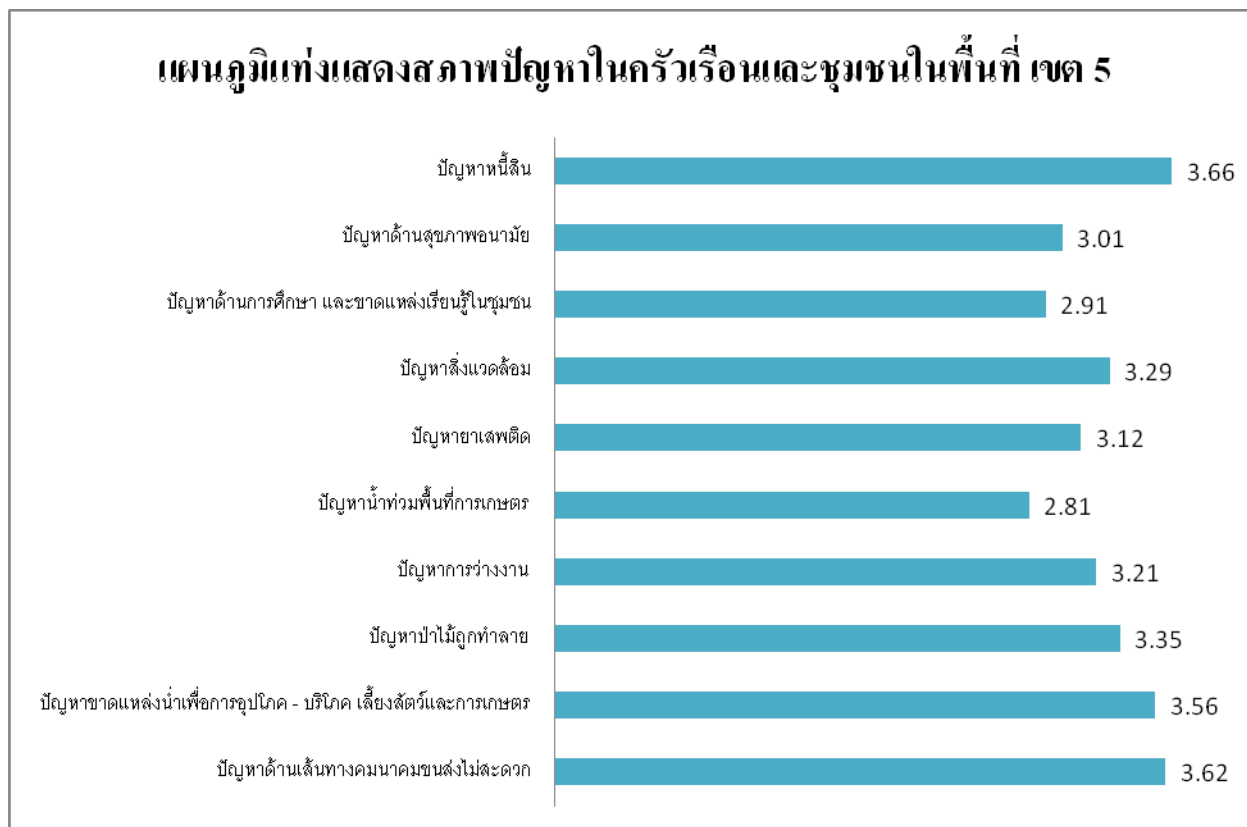
ระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการพัฒนาในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่ เขต ๔ มีดังนี้

จากแผนภูมิแท่งที่แสดง พบว่า ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอบ้านไผ่ , อำเภอพล , อำเภอโนนศิลา , อำเภอบ้านแฮด , อำเภอภูผาศิรี ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพัฒนามากที่สุดคือ โครงการเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ รองลงมา โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๕ โครงการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๙ โครงการส่งเสริมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๘ โครงการด้านการป้องกัน ควบคุม และรักษาสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๘ โครงการอบรมส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๘ โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๓ โครงการด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๙ ตามลำดับ โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๓.๔๒

เขต ๕ อำเภอเมืองขอนแก่น, อำเภอบ้านฝาง, อำเภอหนองเรือ, อำเภอพระยืนและอำเภอชุมแพ

ระดับความคิดเห็นกับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชนที่ประสบในรอบปีที่ผ่านมา ผลการประเมิน มีดังนี้

จากแผนภูมิที่แสดง พบว่า ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองขอนแก่น, อำเภอบ้านฝาง, อำเภอหนองเรือ, อำเภอพระยืนและอำเภอชุมแพ ประสบปัญหามากที่สุด คือ ปัญหาหนี้สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๖ รองลงมา ปัญหา ด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๒ ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เลี้ยงสัตว์ และเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๕ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๙ ปัญหาการว่างงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๑ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๒ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๑ ปัญหาด้านการศึกษา และขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๑ ตามลำดับ ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร มีค่าน้อยที่สุด ๒.๘๑

โครงการพัฒนาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่ เขต ๕

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการพัฒนาในระยะ ๓ ปี ในพื้นที่ เขต ๕ มีดังนี้

จากแผนภูมิแท่งที่แสดง พบว่า ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองขอนแก่น, อำเภอบ้านฝาง, อำเภอหนองเรือ, อำเภอพระยืนและอำเภอชุมแพ ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพัฒนามากที่สุด คือ โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๑ รองลงมาคือ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคเลี้ยงสัตว์และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๓ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๔ โครงการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๔ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑ โครงการด้านการป้องกัน ควบคุมและรักษาสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๘ โครงการส่งเสริมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๔ โครงการอบรมส่งเสริมส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ โครงการด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๗ ตามลำดับ โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๓.๔๓

ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ประชาชนประสบในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ สภาพปัญหาที่ประชาชนประสบในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ใน ๒๖ อำเภอ ซึ่งได้กำหนดประเด็น ปัญหา ไว้ ๑๐ ประเด็น พบว่า สภาพปัญหาที่ประชาชนพบมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เรียงลำดับจากมากปัญหาน้อย ดังนี้

๑. ปัญหานี้สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖
๒. ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เลี้ยงสัตว์ และการเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๙
๓. ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๓
๔. ปัญหาการว่างงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๐
๕. ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๙
๖. ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่มีที่ทิ้งขยะ น้ำเน่าเสีย ไม่มีระบบระบายน้ำ มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๑
๗. ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๖
๘. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๒
๙. ปัญหาด้านการศึกษา และขาดแคลนเรียนรู้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๓
๑๐. ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๒.๖๖

ตารางแสดง ผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ประชาชนประสบในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ประชาชนประสบในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๗								
ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					(x)	Std.	แปรผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
๑. ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก	๒๔.๔๔	๒๗.๐๙	๓๘.๕๔	๗.๒๖	๒.๖๗	๓.๖๓	๑.๐๑	มาก(๓)
๒. ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค เลี้ยงสัตว์ และการเกษตร	๒๘.๗๑	๒๘.๙๒	๒๗.๕๓	๑๒.๑	๒.๗๔	๓.๖๙	๑.๐๙	มาก(๒)
๓. ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย	๑๕.๗๓	๓๒.๙๒	๓๐.๕๕	๑๕.๗๘	๕.๐๑	๓.๓๙	๑.๐๘	ปานกลาง(๕)
๔. ปัญหาการว่างงาน	๑๒.๖	๓๒.๗๖	๓๙.๗๘	๑๑.๗๕	๓.๑๑	๓.๔	๐.๙๕	ปานกลาง(๔)
๕. ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร	๗.๙๘	๑๖.๒๗	๒๙.๑๓	๒๖.๕๗	๒๐.๐๔	๒.๖๖	๑.๑๙	ปานกลาง(๑๐)
๖. ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๑๗.๖๗	๒๕.๓๓	๓๐.๐๑	๑๙.๕๖	๗.๔๓	๓.๒๖	๑.๑๗	ปานกลาง(๗)
๗. ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่มีที่ทิ้งขยะ น้ำเน่าเสีย ไม่มีระบบระบายน้ำ	๑๘.๓๑	๒๔.๑๕	๓๔.๒๔	๑๗.๐๗	๖.๒๓	๓.๓๑	๑.๑๓	ปานกลาง(๖)
๘. ปัญหาด้านการศึกษา และขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	๖.๖๓	๒๒.๙๙	๔๔.๖	๑๗.๘๖	๗.๙๑	๓.๐๓	๐.๙๙	ปานกลาง(๙)
๙. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย	๖.๑๔	๒๔.๔๓	๔๙.๑๘	๑๕.๖๗	๔.๕๙	๓.๑๒	๐.๙	ปานกลาง(๘)
๑๐. ปัญหาหนี้สิน	๓๔.๑๔	๓๕.๘๗	๒๓.๙๕	๔.๔	๑.๖๔	๓.๙๖	๐.๙๕	มาก(๑)
รวมเฉลี่ย	๑๗.๒๔	๒๗.๐๕	๓๔.๗๖	๑๔.๘	๖.๑๔	๓.๓๕	๑.๐๔๖	ปานกลาง

การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้ทำการสำรวจความคิดเห็น ความต้องการพัฒนา ของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ใน ๒๖ อำเภอ ซึ่งต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พัฒนาในห้วงระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งได้กำหนดประเด็นโครงการพัฒนาที่ต้องการไว้ ๑๓ ประเด็น พบว่า โครงการที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพัฒนามากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

๑. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐
๒. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เลี้ยงสัตว์และเกษตร มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๗
๓. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙
๔. การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๕
๕. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓
๖. การอบรมส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๐
๗. การป้องกัน ควบคุมและรักษาสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๗
๘. การส่งเสริมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๖
๙. การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑
๑๐. การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕
๑๑. การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๕

ตารางแสดงผลการสำรวจความคิดเห็นความต้องการพัฒนาของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นระยะ ๓ ปี

ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ระยะ ๓ ปี								
โครงการพัฒนา	ระดับความต้องการ					(x)	Std.	แปรผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
๑.โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง	๓๖.๙๐	๓๓.๗๖	๒๓.๑๑	๔.๙๖	๑.๒๖	๔.๐๐	๐.๙๕	มาก(๑)
๒. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค เลี้ยงสัตว์ และเกษตร	๓๖.๔๖	๓๔.๐๙	๒๐.๗๒	๗.๒๑	๑.๕๒	๓.๙๗	๐.๙๙	มาก(๒)
๓. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๒.๘๐	๓๗.๔๒	๓๐.๖๐	๘.๑๙	๐.๙๘	๓.๗๓	๐.๙๓	มาก(๕)
๔. โครงการอบรมส่งเสริมอาชีพ	๒๒.๐๖	๓๗.๗๓	๓๐.๑๗	๘.๔๘	๑.๕๙	๓.๗๐	๐.๙๕	มาก(๖)
๕. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๓๔.๔๔	๓๑.๔๒	๒๔.๙๔	๗.๐๙	๒.๑๑	๓.๘๙	๑.๐๒	มาก(๓)
๖. โครงการด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	๑๔.๖๘	๓๗.๔๔	๓๗.๐๖	๙.๔๖	๑.๓๖	๓.๕๕	๐.๙	มาก (๑๐)
๗.โครงการส่งเสริมด้านการศึกษา	๑๗.๖๕	๓๘.๕๙	๓๗.๐๒	๕.๖๐	๑.๑๕	๓.๖๖	๐.๘๗	มาก(๘)
๘. โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ	๑๕.๙๙	๓๗.๗๒	๓๘.๓๐	๖.๘๖	๑.๑๒	๓.๖๑	๐.๘๗	มาก(๙)
๙.โครงการด้านการป้องกัน ควบคุมและรักษาสุขภาพอนามัย	๑๗.๔๔	๔๐.๒๒	๓๕.๑๙	๖.๒๕	๐.๘๙	๓.๖๗	๐.๘๖	มาก(๗)
๑๐. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๑๗.๕๕	๓๑.๑๔	๓๓.๗๒	๑๔.๓๘	๓.๒๓	๓.๔๕	๑.๐๓	มาก (๑๑)
๑๑. โครงการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตรและปศุสัตว์	๒๖.๑๕	๓๕.๗๘	๒๗.๖๘	๗.๘๙	๒.๕๑	๓.๗๕	๑	มาก(๔)
รวมเฉลี่ย	๒๓.๘๓	๓๕.๙๔	๓๐.๗๗	๗.๘๕	๑.๖๑	๓.๗๓	๑.๐๒๔	มาก

สรุปปัญหาที่พบในแต่ละเขต เขต ๑ - ๕ ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และโครงการที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการในระยะเวลา ๓ ปี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เขตพื้นที่	ปัญหาที่พบ	ต้องการพัฒนา
เขต ๑	๑. ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๒. ปัญหาหนี้สิน ๓. ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก	๑. พัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๒. พัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ๓. พัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาชญากรรม
เขต ๒	๑. ปัญหาหนี้สิน ๒. ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๓. ปัญหาเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก	๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ๒. พัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๓. พัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาชญากรรม
เขต ๓	๑. ปัญหาหนี้สิน ๒. ปัญหาเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก ๓. ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค	๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ๒. พัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๓. พัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาชญากรรม
เขต ๔	๑. ปัญหาหนี้สิน ๒. ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๓. ปัญหาเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก	๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ๒. พัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๓. พัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาชญากรรม
เขต ๕	๑. ปัญหาหนี้สิน ๒. ปัญหาเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก ๓. ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค	๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ๒. พัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๓. พัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาชญากรรม

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒๖ อำเภอ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๗ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปผลฯ ตามหัวข้อดังนี้

๑. วัตถุประสงค์
๒. สรุปผล
๓. อภิปราย
๔. ข้อคิดเห็นอื่นๆ

วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

๑. เพื่อทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
๒. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดระบบบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง
๓. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่น

สรุปผลการติดตามฯ

สถานภาพทั่วไปของประชากร

การสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น รวม ๒๖ อำเภอ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน ๔,๒๗๑ พบว่ากลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๙๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙๙ เป็นชาย จำนวน ๓,๒๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๑ มีอายุอยู่ในช่วง ๔๑-๕๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๑,๗๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๘ รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๕๑-๖๐ ปี ๑,๔๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙๐ ระดับการศึกษามากที่สุด มัธยมศึกษา จำนวน ๒,๔๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐๘ รองลงมา ประถมศึกษาจำนวน ๑,๓๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๑ มี อาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน ๓,๐๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๓ รองลงมา ข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๕๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๒

๑. ระดับสภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๓.๓๕ โดยเรียงลำดับสภาพของปัญหาจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับดังนี้

- ปัญหาน้ำท่วม ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๓.๙๖
- ปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๓.๖๙
- ปัญหาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่สะดวก ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๓.๖๓

๒. ระดับโครงการที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๓.๗๓ โดยเรียงลำดับโครงการที่ต้องการดำเนินการ จากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับดังนี้

- โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๔.๐๐
- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๓.๙๗
- โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาชญากรรมและ
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ๓.๘๙

อภิปรายผล ในภาพรวม ดังต่อไปนี้

๑. สภาพปัญหาในครัวเรือนและชุมชนที่ประสบ พบว่า ในภาพรวมประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประสบปัญหานี้สินในครัวเรือน มากเป็นอันดับหนึ่ง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า จังหวัดขอนแก่นตั้งอยู่ในพื้นที่ เป็นที่ราบสูงที่ ประชาชนไม่สามารถที่จะทำการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพหลัก ได้อย่างเต็มที่ ผลผลิตได้น้อย ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ปุ๋ย ราคาแพง ค่าแรงงานสูง ต้องใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคนในการทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น รายได้ต่อหัวต่อครอบครัวต่ำส่งผลให้ประชาชนมีรายได้น้อยกว่ารายจ่ายเกิดปัญหานี้สินเกิดขึ้นเกือบทุกครัวเรือนที่ต้องรับภาระหนี้สิน ในการกู้ยืมมาลงทุน และอีกประเด็นการว่างงานของเกษตรกร ความแห้งแล้งในพื้นที่ที่ประชาชนอพยพเข้าไปหางานทำในตัวเมือง เพราะน้ำเป็นปัจจัยหลักของประชาชน เป็นหัวใจด้านการเกษตร รวมถึงความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งต้องอาศัยน้ำฝนเป็นหลักในการทำอาชีพการเกษตร ฤดูฝนปริมาณน้ำฝนบางปีก็มาก บางปีก็น้อย ไม่เพียงพอที่จะทำการเกษตร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ จากที่ฤดูฝนน้ำมากท่วม ฤดูแล้งไม่มีน้ำไว้อุปโภค บริโภค เนื่องจากว่า ที่ประชาชนไม่มีสถานที่เก็บกักน้ำ ป่าไม้ถูกทำลายก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความแห้งแล้ง ส่งผลให้ประชาชนมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น และได้มีการก่อสร้างถนนไปสู่แหล่งเกษตรให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เพื่อให้มีความสะดวกในการขนถ่ายพืชผลทางการเกษตรออกสู่ตลาด

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้นำความคิดเห็นของประชาชนตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ มาประกอบการบริหารงานและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้นำข้อเสนอแนะ ความต้องการของประชาชน ที่ได้จากการสำรวจฯ นำมาประกอบการวางแผนพัฒนาฯ ซึ่งประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น มีความต้องการพัฒนาแหล่งน้ำไว้อุปโภค-บริโภค เป็นอันดับแรก และด้านการพัฒนามคมนาคมขนส่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้นำข้อเสนอของประชาชน บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี เป็นแผนงาน/โครงการด้านพัฒนาแหล่งน้ำ และนำมาจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นโครงการจัดหาแหล่งน้ำให้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เช่นขุดลอกลำห้วย ขุดสระน้ำ ขุดขยายหนอง คลอง บึง ฯลฯ งบประมาณทั้งสิ้น ๘๓,๑๐๔,๒๐๐ บาท เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่

การพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้นำข้อเสนอแนะของประชาชนมาเพื่อประกอบการวางแผนพัฒนาฯ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ตามข้อเสนอแนะจึงได้นำมาจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบด้วยโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีต ก่อสร้างถนนลาดยาง ก่อสร้างท่อเหลี่ยม ก่อสร้างถนนหินคลุก รวมทั้งปรับปรุงซ่อมแซมถนนลูกรัง ปรับปรุงซ่อมแซมถนนลาดยาง ฯลฯ งบประมาณทั้งสิ้น ๒๘๙,๙๙๒,๐๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและเร่งด่วน ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในแต่ละพื้นที่ในเขตจังหวัดขอนแก่น

๒. โครงการพัฒนาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดขอนแก่นดำเนินการคือ ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพัฒนาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่ง และการพัฒนาแหล่งน้ำควบคู่กัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพ ทำเกษตร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาช้านาน เส้นทางคมนาคมขนส่งยังเข้าไปไม่ถึงทั่วถึง ทำให้ไม่สะดวกในการขนผลผลิตทางการเกษตรออกมาจำหน่าย อันดับต่อมาคือพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค เลี้ยงสัตว์และการเกษตร เป็น สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่ประชาชนประสบในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น อาจเป็นเพราะว่าประชาชนต้องการความอุดมสมบูรณ์ ความชุ่มชื้น ถ้ามีน้ำแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลายๆ อย่าง และยังต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้มีการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาเสฟติดให้กับชุมชน เพราะทุกวันนี้ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทำให้เด็กๆ มีความอยากรู้อยากลองมากขึ้น ผู้ปกครองก็ไม่มีเวลาที่จะอบรมเลี้ยงดูเพราะต้องทำงานเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว จึงทำให้เด็กมีเวลาว่างก่อให้เกิดปัญหาเด็กๆ มั่วสุมรวมกลุ่มกัน

นอกจากการพัฒนาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่ง และด้านการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ยังมีการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโครงการอบรมส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนมีอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ให้กับครอบครัวและชุมชน

๓. ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น นอกเหนือจากประเด็นคำถามที่กำหนด ส่วนใหญ่ ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ทำการขุดลอกหนองน้ำสาธารณะที่เป็นประโยชน์ ขุดขยายคลองส่งน้ำที่ตื้นเขิน และจัดหาแหล่งน้ำ สถานที่กักเก็บน้ำให้กับประชาชนให้ครบทุกอำเภอ เพื่อที่ประชาชนจะได้ใช้ประโยชน์จากโครงการดังกล่าว เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และยังได้เสนอโครงการอื่นๆ ดังนี้

๑. โครงการขยายเขตไฟฟ้าสู่แหล่งเกษตร อำเภอกุเวียง อำเภอมัญจาคีรี อำเภอหนองเรือ อำเภอพล อำเภอบ้านไผ่
 ๒. โครงการจัดหาสถานที่ตั้งขยะให้กับประชาชน อำเภอกุเวียง
 ๓. โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำให้เกษตรกร อำเภอมัญจาคีรี
 ๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอำเภอกุเวียง
 ๕. โครงการจัดหาอาชีพเสริมให้กับประชาชนที่ว่างงานหลังฤดูเก็บเกี่ยว
 ๖. โครงการขุดลอกหนองขุดดินและลำห้วยโสภใหญ่อำเภอมัญจาคีรี
 ๗. โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลให้กับชาวบ้านประสบภัยแล้ง
 ๘. โครงการก่อสร้างถนนจากบ้านโนนสว่าง – สำนักสงฆ์บ้านโนนสว่าง อำเภอมัญจาคีรี
 ๙. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนดิน เปลี่ยนเป็นถนนหินคลุก ตำบลหนองแวงนางบัว
 ๑๐. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนหลังน้ำท่วม อำเภอชนบท
 ๑๑. โครงการก่อสร้างถนนสู่แหล่งเกษตรเพื่อขนส่งพืชผลทางการเกษตรอำเภอชนบท
 ๑๒. โครงการขุดลอกและปรับปรุงภูมิทัศน์หนองกองแก้ว ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว อำเภอชนบท
 ๑๓. โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตร บ้านร่องตูก หมู่ที่ ๕ อำเภอชนบท
 ๑๔. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในเขตอำเภอพระยืน
 ๑๕. โครงการสนับสนุนงบประมาณสำหรับผู้ยากไร้ เพื่อพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้นดำเนินชีวิตในสังคมได้
- อำเภอบ้านไผ่ อำเภอแวงใหญ่
๑๖. โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำไฟฟ้าเพื่อการเกษตร เพื่อใช้ระหว่างตำบลหัวหนอง-โนนแดง
- อำเภอบ้านไผ่
๑๗. โครงการพัฒนาถนนเชื่อมระหว่าง หมู่บ้าน-ตำบล ในเขตอำเภอบ้านไผ่ ให้เป็นถนนลาดยางทุกสาย
 ๑๘. โครงการพัฒนาก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ประจำหมู่บ้าน อำเภอ ให้เป็นที่รู้จัก
 ๑๙. โครงการก่อสร้างพนังกั้นน้ำในเขตอำเภอโคกโพธิ์ไชย เพื่อป้องกันน้ำท่วม
 ๒๐. โครงการแก้ไขปัญหาขยะเน่าเสีย น้ำขัง ไม่มีทางระบายน้ำ อำเภอเมืองขอนแก่น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

๑. ผลจากการสำรวจความคิดเห็น เป็นข้อมูลพื้นฐานที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการสำรวจ เพื่อรับทราบปัญหาจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เพื่อใช้ในการวางแผนและพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เห็นควรแจ้งประสานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดขอนแก่น รวมทั้งตัวแทนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นแต่ละเขต (สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ของตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในครั้งต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ควรดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการผ่านมาสัก ๑-๒ ปี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในหลายๆ ด้าน เพื่อจะได้รับทราบปัญหา การวิเคราะห์ การวางแผนแนวทางแก้ปัญหา การปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น **คู่มือติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**
- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. ๒๕๔๗. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา, ๒๕๒๘
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ๒๕๒๐. **ทัศนคติ : การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. **การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช , ๒๕๔๖
- วิเชียร เกตุสิงห์. **คู่มือการวิจัยเชิงปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๑.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ๒๕๔๗. **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ๒๕๓๙
- สำเริง จันทรสวรรณ, สุวรรณ บัวทวน. (๒๕๔๗) **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**
- สนธยา พลศรี. ๒๕๔๗. **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๗
- สุชา จันทรเฒ. ๒๕๔๔. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุชาดา จักรพิสุทธิ์. “การศึกษาทางเลือกของชุมชน”, **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. ๒๗ (๔) : ๑๘ – ๒๓. (มิถุนายน – สิงหาคม ๒๕๔๗).
- อकिन ระพีพัฒน์. ๒๕๒๗. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพัฒนานโยบายสาธารณะสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อภิญญา กังสนารักษ์. **รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น **แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี ๒๕๕๕** กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น, ๒๕๕๕
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น **เอกสารนโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น** สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด, ๒๕๕๖
- ค้นหาจากเว็บไซต์ <http://www.google.co.th>
<http://www.khonhaenpoc.com>

ภาคผนวก

**การสำรวจความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗**

คณะที่ปรึกษา

๑. ดร.พงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๒. นายสิทธิกุล ภูคำวงศ์ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๓. นายวัฒนา ช่างเหลา รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๔. นางสุมาลี ฐานวิเศษ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๕. นายธาดา พรหมสาขา ณ สกลนคร รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๖. นางสาวนงลักษณ์ รัตนจันทร์ รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๗. นายประสิทธิ์ อุดมธนะธีระ รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

๑. นายอดุลย์ คามดิษฐ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประธานกรรมการ
๒. นายเดชคาร์ณ สิงคลีบุตร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กรรมการ
๓. นายอนุชา ตั้งวานิชกพงษ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
๔. นายบรรเลง ศรีภา ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น กรรมการ
๕. นายบุญมา นามวงษา ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น กรรมการ
๓. ท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น กรรมการ
๔. โยธาธิการและผังเมือง กรรมการ
๕. นายประสิทธิ์ อุดมธนะธีระ รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กรรมการ
- ปริญญโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๖. รองศาสตราจารย์ วิไลวัจน์ ฤกษ์ณะภูติ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
- ข้าราชการบำนาญ
- ปริญญตรี สาขารัฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญตรี สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญโท สาขาสังคมวิทยามหาบัณฑิต(สังคมสงเคราะห์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๗. นายประยุทธ์ ชาญนวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
- ข้าราชการบำนาญ
- ปริญญตรี สาขารัฐศาสตรการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญตรี สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๘. นายพีช มุลป้อม ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ กรรมการ
- ปริญญตรี สาขารัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปริญญโท ศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต(รัฐศาสตรการเมืองการปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

คณะทำงาน

๑. นายประเสริฐ ชมนาวัง นักบริหารงานนโยบายและแผน ๗ คณะทำงาน
 -ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูเลย
 -ปริญญาโท ศีษศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๒. นางนวลมณี เหล่ากุนทา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๗ คณะทำงาน
 -ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 -ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ภาควิชาออกเฉียงเหนือ
๓. นางพวงเพชร เมืองสนธิ์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ๗ คณะทำงาน
 -ปริญญาโท สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๔. นายอภิเดช สุระมณี เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕ คณะทำงาน
 -ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
 -ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ภาควิชาออกเฉียงเหนือ